



Skogen i siffror

Vanligaste träden: Två tredjedelar av Sveriges yta är täckt av skog. Gran är vårt allra vanligaste träslag, tätt följt av tall. Tillsammans utgör gran och tall drygt 80 procent av den svenska skogen. Det vanligaste lövträdet är björk.

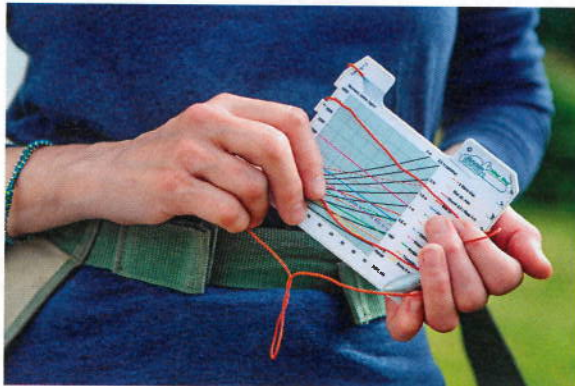
Svenska skogsägare

Antalet privata skogsägare i Sverige.



Könsfördelning: Enligt Skogsstyrelsen finns det drygt 320 000 privata skogsägare i Sverige. 39 procent av dem är kvinnor, vilket motsvarar ungefär 125 000 personer. Bland kvinnor som driver företag är skogsinnehav faktiskt den näst vanligaste företagsformen. Bara egenföretagande frisörer är fler.

Förare: Bland yrkesarbetande skogsentreprenörer som till exempel kör skogsmaskin är det lite sämre ställt med jämställdheten. Bara var 25:e person är kvinna.



HJÄLPMEDEL. Att fälla träd är en hel vetenskap. Med rätt utrustning går det att beräkna fällmetod och hur mycket man måste kompensera om ett träd exempelvis lutar åt fel håll.

nära jämställdhetsmålet som brukar anses vara en fördelning om 40–60 procent av respektive kön. Bland kvinnor som driver företag är skogsinnehav faktiskt den näst vanligaste företagsformen. Bara egenföretagande frisörer är fler. Somliga har köpt sin mark, men många kvinnor har också ärvt skog från sina föräldrar eller andra släktingar.

EN SOM TYDLIGT SER att det har hänt grejer inom skogsbranschen de senaste åren är Kerstin Dafnäs. Hon är ordförande i Spillkråkan, ett nätverk för kvinnliga skogsägare, med 450 medlemmar runt om i landet.

– Tonen har faktiskt förändrats mycket genom åren. Tidigare var normen att ”kvinnan tige i församlingen”.

”Om man bortser från det ekonomiska värdet tror jag också att skogen kan ha läkande värden. Det tror jag att man lätt kan tappa i stan och i det moderna livet, men skogen är lite på väg tillbaka.”

BIRGITTA TROMMLER

Den kvinnliga skogsbrukarens roll var att koka kaffe medan mannen diskuterade med inköparen. I dag bemöts kvinnorna som de skogsbrukare de faktiskt är. Det händer dock att kvinnor pressas att avstå sin arvsrätt till förmån för sina bröder trots att lagarna ändrades för mer än hundra år sedan, säger Kerstin Dafnäs.

ANNA BERGSTEN STÄNGER AV MOTORVRÅLET en stund och tar oss med för att spana in resten av marken. Här växer blåbärsris i sällskap med lingonris och vildhallon. Riktigt gamla träd samsas med små träd, buskage, ris och gläntor. Nakna stubbar och något enstaka omkullblåst träd har lämnats kvar.

– Här har älgen gått i natt! säger hon och pekar på leriga avtryck i jorden.

När Anna Bergsten tog över marken bestod större delen av gran, men träden var angripna av så kallad granbarkborre och behövde tas ner. Hon gick ihop med en granne och tog hjälp av en skogsmaskin. Efteråt grävde hon igen hjulspåren och petade ner ekollon och hasselnötter för att hjälpa återväxten på traven. Sedan dess har hon ställt om till lövskog. Högstammade lövträd kan faktiskt stoppa skogsbränder, medan gran i stället möjliggör för elden att ta fyr ordentligt.

– Förra sommaren slog blixten ner. Grannar hann se en stor rökpelare från skogen, men brandkåren hann fram i tid. Med klimatförändringarna tror jag att skogsbränder kommer att bli ännu vanligare. Det är viktigt att skapa brandkorridorer av högstammig lövskog, säger hon.

VI PROMENERAR VIDARE och kommer in på grannens marker. Här står prydliga granar på rad och det är som att kliva in i en annan värld. Här finns ingen undervegetation, allt växer på exakt samma höjd. Själva föredrar hon det rufsiga gröna och att sicksacka mellan brännässlor och andra växer som gynnar såväl fågelliv som insekter. Men så har hon också ett heltidsjobb vid sidan av skogen och är inte beroende av avkastningen från skogen för sin försörjning.

– Jag har jobbat i skolan i 20 år och gör det med glädje fortfarande, men när jag kommer hem är jag trött. Det är så skönt att få komma ut i skogen. För mig fungerar det som en skön balans. Jag kan gå i timmar här ute. Inte förrän bensinen är slut kommer jag på att jag har glömt att äta middag.

EN SKOGSÄGARE SOM BOR längre bort från sin skog är Birgitta Trommler. Hon är civilingenjör och jobbar till vardags som avdelningschef på bilinnovationscentret Cevt i Göteborg. Hennes skog är ungefär 50 hektar stor och ligger i Värmland. Där finns också en gård som hon och hennes familj ofta besöker. Eftersom hon inte bor permanent i anslutning till skogsfastigheten klassas hon som en så kallad utboägare. En grupp som förr kallades för trottoarbönder.

– Jag är skogsägare på distans, men åker upp minst en gång i månaden. För mig är det viktigt att ha en fot kvar i trakten. Huset är min pappas föräldrahem och även skogen är en del av familjen på något sätt. Jag, min bror och mina föräldrar planterade till exempel granar när jag var 15–16 år. Det är rätt fräckt att gå där 35 år senare och se vad det har blivit av det, säger Birgitta Trommler.

För tre år sedan tog hon och hennes bror över skogen, i samma vecka fick de en lunta med skogsvårdsböcker som deras föräldrar hade samlat på sig genom åren. Birgitta Trommler tog över själva gården och en mindre bit av skogen. Brodern tilldelades en större bit skog. Fortfarande firar de jularna där uppe tillsammans. Även föräldrarna.

– Jag har bott vid havet större delen av mitt liv, men jag älskar skogen. Om man bortser från det ekonomiska värdet tror jag också att skogen kan ha läkande värden. Det tror jag att man lätt kan tappa i stan och i det moderna livet, men skogen är lite på väg tillbaka. De senaste åren har det pratats om skogsbad och odlingsterapi för deprimerade och allt möjligt, säger hon.

Hennes skog består huvudsakligen av gran och lite tall. Hon har tagit hjälp av ett skogsserviceföretag som stöttar med skogsskötsel, avverkning och skoglig rådgivning. De träffas ett par gånger per år och går igenom vad som behöver göras. Det finns också en skogsvårdsplan som hon lutar sig tillbaka mot.